

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

555. SESJA PLENARNA EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO,
27.10.2020–29.10.2020

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Integracja kobiet, matek i rodzin ze środowisk migracyjnych w państwach członkowskich UE oraz docelowe poziomy znajomości języka do celów integracji”

(opinia rozpoznawcza)

(2021/C 10/01)

Sprawozdawcy: **Indré VAREIKYTÉ**
Ákos TOPOLÁNSZKY

Opinia na wniosek prezydencji niemieckiej Pismo z 18.2.2020

Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	9.9.2020
Data przyjęcia na sesji plenarnej	29.10.2020
Sesja plenarna nr	555
Wynik głosowania	234/4/14

(za/przeciw/wstrzymało się)

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Komitet odnotowuje, że:

- Krajowe plany i strategie działania w zakresie integracji migrantów są bardzo zróżnicowane pod względem zasad przewodnich, środków oraz poziomów monitorowania i oceny.
- We wszystkich państwach członkowskich istnieje niewiele dowodów na to, by plany działania i strategie koncentrowały się w szczególności na kobietach lub na kwestiach płci, podczas gdy wywodzące się z mniejszości etnicznych kobiety ze środowisk migracyjnych oraz ogólnie kobiety z różnych grup wiekowych spotykają się z dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacją krzyżową w wielu dziedzinach życia.
- Mniej niż połowa państw członkowskich UE posiada plany działania lub strategie, które wyraźnie odnoszą się do potomków migrantów, nawet jeśli dane statystyczne Eurostatu i organizacji międzynarodowych wskazują na niekorzystną sytuację tych osób.

— Skuteczna integracja wiąże się z szeregiem potencjalnych korzyści gospodarczych, społecznych i podatkowych dla krajów, w których osiedlają się migranci, jednak suma odpowiednich działań zarówno na szczeblu UE, jak i krajowym, jest niska w porównaniu ze stopniem złożoności wyzwań.

1.2. Kryzys związany z COVID-19 w sposób nieproporcjonalny wpłynął na społeczności wysokiego ryzyka, zwłaszcza migrantów wywodzących się z mniejszości etnicznych i szczególnie na migrantki. W związku z tym EKES zdecydowanie zachęca Komisję, by, opracowując nową inicjatywę na rzecz integracji i włączenia społecznego, uwzględniła wnioski wyciągnięte z tego kryzysu i zaprezentowała najlepsze podejścia przyjęte w państwach członkowskich.

1.3. EKES uważa, że należy przyjąć całościowe podejście do stawiania czoła wyzwaniom związanym z migracją. Inicjatywa ta powinna zatem obejmować strategię polityczne dotyczące praw podstawowych, włączenia społecznego i zawodowego, edukacji, kultury, wymiaru sprawiedliwości i zdrowia.

1.4. EKES wzywa Komisję do opracowania lepszej i skuteczniejszej komunikacji i koordynacji z państwami członkowskimi i ich władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w zakresie kształtowania całościowej polityki integracyjnej.

1.5. EKES ponownie potępia wszelkie formy przemocy wobec kobiet i zachęca państwa członkowskie, które nie ratyfikowały jeszcze konwencji stambulskiej, do ponownego rozważenia swojego stanowiska oraz wzywa wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia migrującym kobietom, które padły ofiarą przemocy, takiego samego dostępu do odpowiednich usług, wsparcia i udogodnień, jaki jest udziałem miejscowych kobiet.

1.6. EKES po raz kolejny zachęca do stworzenia lepszych systemów oceny kwalifikacji edukacyjnych i zapewnienia programów wsparcia uwzględniających aspekt płci, które mogą ułatwić migrantkom wejście na rynek pracy.

1.7. EKES wzywa do podjęcia pilnych działań na rzecz zapewnienia zintegrowanego podejścia, którego celem jest harmonizacja wielopoziomowego zarządzania polityką społeczną i polityką zatrudnienia mającą wpływ na pracę w gospodarstwach domowych w całej UE.

1.8. Należy podjąć bardziej systematyczne działania informacyjne i uświadamiające w celu zapewnienia, że migranci i uchodźcy są świadomi swoich praw i obowiązków, a także w celu wzmocnienia ich zaufania oraz zdolności administracji i władz publicznych do ich ochrony.

1.9. EKES wzywa do przyjęcia wspólnych wytycznych UE dotyczących szkoleń językowych, aby zapewnić jednolite i całościowe podejście, odzwierciedlające nie tylko zróżnicowane potrzeby i poziomy osób uczących się, ale także wymogi dotyczące kwalifikacji nauczycieli.

1.10. EKES uważa, że **kursy językowe powinny obejmować ukierunkowanie, informowanie i wyjaśnianie** związanych z nimi celów i korzyści w życiu migrantów, a tym samym zachęcanie samych migrantów do większej aktywności w tym procesie.

1.11. EKES uważa, że korzystne byłoby dalsze zbadanie, czy europejski system opisu kształcenia językowego mógłby zostać wykorzystany do usprawnienia procesu szkolenia językowego migrantów i zapewnienia podejścia bardziej dostosowanego do ich potrzeb.

1.12. EKES podkreśla konieczność lepszego gromadzenia odpowiednich i porównywalnych danych segregowanych według kryterium płci dotyczących migracji i integracji na szczeblu unijnym, krajowym a zwłaszcza lokalnym.

2. Temat opinii rozpoznawczej

2.1. Prezydencja niemiecka w Radzie Unii Europejskiej zwróciła się do EKES-u o omówienie w opinii rozpoznawczej konkretnych środków przewidzianych w państwach członkowskich na rzecz integracji kobiet, matek i rodzin ze środowisk migracyjnych, a także modeli kursów językowych stosowanych w państwach członkowskich na początku procesu integracji uchodźców i innych migrantów oraz docelowych poziomów znajomości języka wyznaczonych w ramach kursów.

3. Analiza sytuacji ⁽¹⁾

3.1. Krajowe plany i strategie działania w zakresie integracji migrantów są w UE bardzo zróżnicowane pod względem zasad przewodnich, środków oraz monitorowania i oceny. Różnice te odzwierciedlają specyfikę poszczególnych państw, tradycje administracyjne i historię migracji. Te różne podejścia są omawiane w ramach Europejskiej Sieci Integracji. Utrzymują się jednak różnice między poszczególnymi krajami w zakresie wdrażania wspólnych podstawowych zasad Rady Unii Europejskiej dotyczących polityki integracji imigrantów w UE oraz innych odpowiednich dokumentów politycznych. Należy zauważyć, że w niektórych państwach członkowskich polityka integracyjna jest wdrażana przez władze regionalne i/lub lokalne, co jeszcze bardziej zwiększa różnice we wdrażaniu wytycznych.

3.2. We wszystkich państwach członkowskich istnieje niewiele dowodów na to, by plany działania i strategie koncentrowały się w szczególności na kobietach lub na kwestiach płci, podczas gdy kobiety ze środowisk migracyjnych, w tym zwłaszcza kobiety wywodzące się z mniejszości etnicznych i kobiety czarnoskóre, spotykają się z dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacją krzyżową w wielu dziedzinach życia społecznego, w tym w zakresie zatrudnienia i edukacji, a w szczególności napotykać bariery w dostępie do usług opieki zdrowotnej ⁽²⁾.

3.3. Mniej niż połowa państw członkowskich UE posiada plany działania lub strategie, które wyraźnie odnoszą się do potomków migrantów, nawet jeśli dane statystyczne wskazują na ich niekorzystną sytuację. Brak włączenia społecznego oznacza niebezpieczeństwo potencjalnego wyobcowania młodych ludzi ze środowisk migracyjnych, co ma konsekwencje dla spójności społecznej, nietolerancji, dyskryminacji i wzrostu przestępczości, a także zwiększa podatność młodych migrantów na dezinformację i wpływy ruchów ekstremistycznych.

3.4. Kontakty z rodzicami migrantów są stałą i systematyczną polityką jedynie w kilku państwach członkowskich. Takie strategie polityczne obejmują udział rodziców i rodzin migrantów i uchodźców w życiu szkół i ich zaangażowanie w nie, informowanie i podnoszenie świadomości na temat edukacji ich dzieci, wspieranie ich w nauce języka narodowego państwa członkowskiego, a także umożliwianie im wspierania ich dzieci i udzielania im pomocy w procesie edukacji.

3.5. Wyniki krajowych badań i analiz w państwach członkowskich wskazują na segregację dzieci migrantów w szkole. Co więcej, nawet jeśli gęstość zaludnienia w miejscu zamieszkania nie jest zbyt duża, w niektórych szkołach, w szczególności podstawowych, występuje większa segregacja niż w dzielnicach, którym szkoły te służą.

3.6. Liczba migrujących dzieci w wieku poniżej 18 lat bez opiekuna prawnego stale rośnie – do Europy trafia 74 % osób małoletnich pozbawionych opieki i ubiegających się o azyl. Po traumatycznej podróży migracyjnej, często naznaczonej przemocą, te dzieci i młodzież są nadal narażone na wiele niebezpieczeństw i szczególnie łatwo padają ofiarą siatek przestępczych. Chodzi o werbowanie nieletnich, handel dziećmi w celu prostytucji, wykorzystywanie seksualne i pracę dzieci ⁽³⁾.

3.7. Gromadzenie danych przez organy ds. równości w państwach członkowskich zazwyczaj ogranicza się do przypadków dyskryminacji ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne. W większości państw członkowskich UE istnieje niewiele danych na temat skarg związanych z dyskryminacją składanych przez obywateli państw trzecich z powodów innych niż pochodzenie etniczne lub rasowe, lub też nie ma ich wcale ⁽⁴⁾. Rzeczywista liczba skarg złożonych przez obywateli państw trzecich do organów ds. równości jest bardzo mała w porównaniu z doświadczeniami i incydentami związanymi z postrzeganą dyskryminacją i wiktymizacją, jak to wynika z badań. Niechęć do zgłaszania takich przypadków ⁽⁵⁾ jest poważnym problemem i może być związana z brakiem wiedzy na temat praw i brakiem zaufania do władz, zwłaszcza wśród migrujących kobiet i dzieci.

⁽¹⁾ Więcej na stronie: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/feature/what-measures-are-in-place-to-ensure-the-long-term-integration-of-migrants-and-refugees-in-europe>.

⁽²⁾ *Together in the EU – Promoting the participation of migrants and their descendants* [Razem w UE: Promowanie udziału migrantów i ich potomków], Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej 2017.

⁽³⁾ Opinia SOC/634 – Ochrona małoletnich migrantów pozbawionych opieki w Europie, EKES (zaplanowana na sesję plenarną w dniach 16–18 września 2020 r.).

⁽⁴⁾ *Links between migration and discrimination – A legal analysis of the situation in EU Member States* [Powiązania między migracją a dyskryminacją – analiza prawna sytuacji w państwach członkowskich UE], europejska sieć ekspertów prawnych w dziedzinie równouprawnienia płci i niedyskryminacji, Komisja Europejska, DG ds. Sprawiedliwości i Konsumentów, 2016.

⁽⁵⁾ *Being Black in the EU* [Sytuacja osób czarnoskórych w UE] – drugie badanie Unii Europejskiej na temat mniejszości i dyskryminacji, Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, 2018.

4. Ulepszenie integracji

4.1. EKES podkreśla, że **integracja jest dynamicznym, długoterminowym i ciągłym dwukierunkowym procesem** z udziałem zarówno migrantów, jak i społeczeństwa przyjmującego. Jest to wyzwanie, któremu Unia zobowiązała się stawić czoła, zaś skuteczna integracja wiąże się z szeregiem potencjalnych korzyści gospodarczych, społecznych i podatkowych dla krajów, w których osiedlają się migranci, jednak suma odpowiednich działań zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym jest niska w porównaniu ze stopniem złożoności tego wyzwania.

4.2. Kryzys związany z COVID-19 w sposób nieproporcjonalny dotknął szczególnie wrażliwe społeczności, zwłaszcza migrantów, a najbardziej migrantki⁽⁶⁾. Obejmuje to zarówno zdrowie fizyczne i psychiczne, jak i skutki gospodarcze, ewentualny wzrost dyskryminacji i rasizmu oraz wpływ fizycznego zamknięcia szkół na dzieci migrantów i na rodziców. W związku z tym EKES zdecydowanie zachęca Komisję, by opracowując nową inicjatywę na rzecz integracji i włączenia społecznego **uwzględniła wnioski wyciągnięte z tego kryzysu i zaprezentowała najlepsze sposoby podejścia** przyjęte w państwach członkowskich. W związku z kryzysem EKES wzywa również państwa członkowskie do zapewnienia nieodpłatnych szkoleń w zakresie korzystania z urządzeń cyfrowych, zarządzania dokumentami, poszukiwania pracy i pracy zdalnej, a także do zapewnienia dostępu do wsparcia w sytuacjach kryzysowych i doradztwa prawnego dla osób mających trudności gospodarcze i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym⁽⁷⁾.

4.3. EKES uważa, że należy przyjąć całościowe podejście do stawiania czoła wyzwaniom związanym z migracją. Przyszła inicjatywa powinna zatem obejmować strategię polityczne dotyczące praw podstawowych, włączenia społecznego i zatrudnienia, edukacji, kultury, wymiaru sprawiedliwości, zdrowia i mieszkalnictwa.

4.4. EKES ponownie potępia wszelkie formy przemocy wobec kobiet i zachęca państwa członkowskie, które nie ratyfikowały jeszcze konwencji stambulskiej, do ponownego rozważenia swojego stanowiska⁽⁸⁾, oraz wzywa wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia **migrującym kobietom, które padły ofiarą przemocy, takiego samego dostępu do odpowiednich usług, wsparcia i udogodnień, jaki jest udziałem miejscowych kobiet**. Imigranci będący ofiarami przemocy domowej powinni mieć możliwość poufnego ubiegania się o status legalnej imigracji niezależnie od tego, kto jest sprawcą przemocy⁽⁹⁾.

4.5. Migrantki mają często zbyt wysokie kwalifikacje w odniesieniu do dostępnych miejsc pracy, są bezrobotne i zagrożone obniżeniem kwalifikacji⁽¹⁰⁾. EKES po raz kolejny zachęca do **stworzenia lepszych systemów oceny kwalifikacji edukacyjnych i zapewnienia programów wsparcia uwzględniających aspekt płci**, które mogą ułatwić migrantkom wejście na rynek pracy (takie jak wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem), by w końcu zająć się tymi zagadnieniami⁽¹¹⁾.

4.6. Komitet podkreśla, że migrujące kobiety nie stanowią jednolitej grupy, zwłaszcza jeśli chodzi o umiejętności i kwalifikacje⁽¹²⁾. Częściej mają one albo zbyt niskie, albo zbyt wysokie kwalifikacje dla danego miejsca pracy. Bardziej prawdopodobne jest też, że nie znajdują zatrudnienia⁽¹³⁾. W związku z tym środki na rzecz integracji, aktywne polityki i programy dotyczące rynku pracy oraz projekty z zakresu gospodarki społecznej powinny obejmować kursy językowe, ocenę umiejętności i szkolenia zawodowe⁽¹⁴⁾.

4.7. Migrujący pracownicy domowi stali się głównym filarem systemów opieki społecznej, zwłaszcza w dziedzinie długoterminowej opieki nad osobami starszymi, a migrantki pracujące w sektorze pracy domowej najczęściej znajdują się w niekorzystnej sytuacji⁽¹⁵⁾. W sektorze tym nadal występują całkowite lub częściowe nieprawidłowości w zatrudnieniu oraz niski poziom płac. Poziom zatrudnienia pracowników domowych jest niższy i mają oni niższy poziom ochrony

⁽⁶⁾ Na europejskiej stronie internetowej poświęconej zagadnieniom integracji stale śledzi się wpływ pandemii COVID-19 na społeczności migrantów w wielu obszarach kluczowych dla integracji w całej UE.

⁽⁷⁾ Deklaracja na temat włączenia cyfrowego, Europejska Sieć Kobiet Migrantek, 16 czerwca 2020 r.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 240 z 16.7.2019, s. 3.

⁽⁹⁾ Handbook for Legislation on Violence against Women [Podręcznik prawa dotyczącego przemocy wobec kobiet], DEW/DESA, ONZ, 2009.

⁽¹⁰⁾ *Harnessing Knowledge on the Migration of Highly Skilled Women* [Wykorzystywanie wiedzy na temat migracji wysoko wykwalifikowanych kobiet], Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji, 2014.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 242 z 23.7.2015, s. 9.

⁽¹²⁾ *The New EU Migration Pact in Progress: Recalling Legal Obligations* [Nowy pakt UE na rzecz migracji: przypomnienie zobowiązań prawnych], Europejska Sieć Kobiet Migrantek, 2020.

⁽¹³⁾ Europejska strona internetowa poświęcona integracji, Integracja migrujących kobiet, 12/11/2018, <https://ec.europa.eu/migrant-integration/feature/integration-of-migrant-women>.

⁽¹⁴⁾ Punkt 4.16 opinii (Dz.U. C 283 z 10.8.2018, s. 1).

⁽¹⁵⁾ *Out of sight: migrant women exploited in domestic work* [Niewidoczne: migrantki wykorzystywane w pracach domowych], Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, 2018.

prawnej w przypadku bezrobocia, wypadków przy pracy lub niepełnosprawności oraz macierzyństwa, a także często cierpią z powodu izolacji społecznej i wykluczenia społecznego, zwłaszcza w przypadku zatrudnienia w domu⁽¹⁶⁾. EKES wzywa do podjęcia pilnych działań w celu zapewnienia zintegrowanego podejścia dążącego do **harmonizacji wielopoziomowego sprawowania rządów w dziedzinie polityki społecznej i polityki zatrudnienia mającej wpływ na pracę domową** w całej UE przy jednoczesnym uwzględnieniu powiązań między polityką w zakresie opieki, zatrudnienia i migracji oraz ich wpływu na integrację na rynku pracy i warunki życia migrujących pracowników domowych.

4.8. EKES zwraca uwagę, że migrantki są często zmuszone żyć w izolacji i stają się ofiarami samotności i przemocy. Ponadto jeśli pracują, często są przepracowane i dodatkowo muszą wypełniać wszystkie zadania związane z opieką w gospodarstwie domowym. W związku z tym, że kwestie te są przedmiotem polityki, środków i narzędzi w zakresie równouprawnienia płci, kluczowe znaczenie ma **zagwarantowanie migrantkom równego dostępu** do takich narzędzi oraz zapewnienie im takiej samej pozycji, jaką mają miejscowe kobiety. Należy także opracować bardziej systematyczne działania informacyjne i uświadamiające w celu zapewnienia, że migranci i uchodźcy są świadomi swoich praw i obowiązków, a także w celu wzmocnienia ich zaufania oraz zdolności administracji i władz publicznych do ich ochrony.

4.9. EKES uważa, że w kontekście migracji i integracji równouprawnienie płci odgrywa tak samo ważną rolę jak w przypadku reszty społeczeństwa europejskiego, ponieważ obejmuje ono zbiór praw podstawowych (tj. tolerancję, równość, wolność słowa, poglądów i religii itp.), które mogą być kulturowo obce uchodźcom i innym migrantom pochodzącym z zupełnie odmiennych kultur i środowisk. W związku z tym powinno ono stać się jednym z głównych filarów integracji poprzez całościowo dostosowane do potrzeb polityki, modele i działania integracyjne.

4.10. EKES zauważa, że zaangażowanie rodzin i rodziców migrantów w społeczności lokalne i szkolne powinno rozpoczynać się na wczesnym etapie przyjmowania, aby uniknąć marginalizacji i wynikającej z niej alienacji dzieci i młodzieży ze środowisk migracyjnych. Takie wsparcie może być korzystne dla wczesnego nabywania znajomości miejscowego języka.

4.11. EKES wzywa więc Komisję do **opracowania lepszej i skuteczniejszej komunikacji i koordynacji** z państwami członkowskimi i ich władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w zakresie kształtowania całościowej polityki integracyjnej, publikowania sprawozdań porównawczych dotyczących wdrażania oraz aktywnego promowania wymiany dobrych praktyk. Jednocześnie do instytucji UE należy podtrzymywanie wartości europejskich i egzekwowanie obowiązujących przepisów w przypadkach, gdy państwa członkowskie nie przestrzegają przepisów dotyczących praw człowieka, stosując niehumanitarne traktowanie migrantów lub ich dyskryminują.

4.12. EKES wzywa Komisję do ustanowienia szeregu środków i narzędzi w celu wsparcia państw członkowskich oraz ich władz krajowych i lokalnych, partnerów społecznych, organizacji pozarządowych i inicjatyw indywidualnych w zwalczaniu wrogości wobec migrantów i ogólnie wobec migracji, a także kampanii dezinformacyjnych przeciwko migracji, poprzez ukazanie korzyści i potencjału, jakie wnoszą oni do naszych społeczeństw.

4.13. EKES podkreśla konieczność zapewnienia gromadzenia odpowiednich i porównywalnych danych dotyczących migracji na szczeblu unijnym, krajowym, a w szczególności na szczeblu lokalnym, w tym między innymi danych segregowanych ze względu na płeć, wiek, pochodzenie etniczne i status migracyjny, okres zatrudnienia, skalę wynagrodzeń i postępy w karierze zawodowej, aby zapewnić odpowiednie kształtowanie polityki w oparciu o fakty.

5. Kursy językowe

5.1. Zdaniem EKES-u nauczanie języka nie powinno być celem samym w sobie: łączenie nauczania języka z poznawaniem kultury oraz zaangażowaniem w życie wspólnoty i społeczeństwa zapewniłoby bardziej pomyślny proces integracji.

⁽¹⁶⁾ International migration paper No. 115 [Dokument na temat międzynarodowej migracji nr 115], Międzynarodowa Organizacja Pracy, 2013.

5.2. Niestety tylko kilka państw członkowskich stosuje podejście do nauki języków oparte na potrzebach, udostępniając kursy wszystkim mieszkańcom o ograniczonej znajomości języka. Kilka państw członkowskich zapewnia dostęp do takich kursów tylko osobom korzystającym z ochrony humanitarnej. Programy nauczania języków obcych są rzadko związane z zatrudnieniem, a kursy językowe dostosowane do zawodu prowadzone w miejscu pracy i na poziomie wyższym są rzadkością. W innych krajach migranci muszą płacić za kursy z góry i otrzymują zwrot kosztów tylko wtedy, gdy zdadzą egzaminy końcowe. Ponadto ogromne różnice występują nie tylko po względem sposobu podejścia i jakości nauczania języków obcych, ale również zaangażowania samych migrantów⁽¹⁷⁾.

5.3. W związku z tym EKES uważa, że duże znaczenie ma przyjęcie wspólnych unijnych wytycznych dotyczących szkoleń językowych, aby zapewnić jednolite i całościowe podejście, odzwierciedlając nie tylko zróżnicowane potrzeby i poziomy osób uczących się, ale także wymogi dotyczące kwalifikacji nauczycieli.

5.4. Ponadto kobietom sprawującym obowiązki opiekuńcze szczególnie trudno jest uzyskać dostęp do kursów językowych ze względu na ich harmonogram i warunki (koszty/lokalizację)⁽¹⁸⁾. Należy zauważyć, że w szczególności migrantkom powinno się poświęcać więcej uwagi ze względu na szczególnie duże braki w edukacji językowej, wynikające z ograniczeń w dostępie kobiet do kształcenia ogólnego w niektórych krajach pochodzenia. Na przykład migrantki powinny mieć możliwość skorzystania z opieki nad dziećmi w czasie, gdy uczestniczą w kursach językowych, a ich dzieci mogłyby brać udział w zajęciach językowych i zabawach, co jest bardzo skuteczne zarówno z punktu widzenia nauki języka, jak i celów związanych z integracją.

5.5. EKES jest zdania, że to także migranci muszą wybrać dla siebie, swoich rodzin i dzieci strategię nauki języka najlepiej odpowiadającą ich celom życiowym. Fakt, iż migranci mogą chcieć wybrać spośród różnych rodzajów adaptacji, oznacza, że należy poczynić odpowiednie kroki w celu wysłuchania ich opinii oraz opracowania kursów dostosowanych do ich potrzeb i zarządzania tymi kursami. Kluczowe znaczenie ma to, by **kursy językowe obejmowały ukierunkowanie, informowanie i wyjaśnianie** związanych z nimi celów i korzyści w życiu migrantów, zachęcając w ten sposób samych migrantów do większej aktywności w tym procesie i zaangażowania w niego.

5.6. EKES uważa, że korzystne byłoby dalsze zbadanie, czy europejski system opisu kształcenia językowego mógłby zostać wykorzystany do usprawnienia procesu szkolenia językowego migrantów i zapewnienia podejścia bardziej dostosowanego do ich potrzeb, ponieważ mogłoby to nie tylko usprawnić proces organizacji, ale także określić wyraźne oczekiwania wobec uczących się.

5.7. EKES podkreśla, że tłumacze ustni mają duży wpływ na usługi i wyniki związane z migracją i integracją poszczególnych osób. Jednak kwalifikacje tłumaczy ustnych nie zawsze odpowiadają potrzebom migrantów, co często stawia kobiety w niekorzystnej sytuacji. Należy zatem usprawnić szkolenie tłumaczy ustnych, które powinno kończyć się certyfikacją na szczeblu europejskim. Trzeba nawiązać współpracę z uniwersytetami w całej UE, które oferują programy studiów w zakresie tłumaczeń ustnych w służbie publicznej.

5.8. EKES uważa, że umiejętności językowe, zatrudnienie i jakość tego zatrudnienia są ze sobą powiązane, a zatem im lepsze są umiejętności językowe, tym większe jest prawdopodobieństwo, że nowo przybyłe osoby będą miały dostęp do dobrych miejsc pracy i możliwości kształcenia oraz lepiej zintegrują się ze społeczeństwem. Korzyści z nauki języka społeczności przyjmującej są liczne: od większego i lepszego dostępu do rynku pracy, do uznania przynależności przez resztę społeczności i poczucia przynależności odczuwanego przez samych migrantów. Najważniejsze aspekty nauki języków obcych obejmują zatem zapewnienie wysokiej jakości nauczania, uczynienie go dostępnym, wygodnym i dostosowanym do potrzeb. Doświadczenia wynikające z kryzysu związanego z COVID-19 pokazują potrzebę większych inwestycji w narzędzia cyfrowe, aby umożliwić migrantom uczestnictwo w zajęciach online.

Bruksela, dnia 29 października 2020 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁷⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/201915_early_language_support_wider_dissemination.pdf

⁽¹⁸⁾ Opinia Dz.U. C 242 z 23.7.2015, s. 9.